

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „EKOAGROS“ VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE GALIMAI
EGZISTUOJA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO IR VERTINIMO
APRAŠYMAS**

(MOTYVUOTA IŠVADA)

2014-11-17 Nr.4

Kaunas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijoje 2012 m. rugpjūčio 29 d. įvykusio Žemės ūkio sektoriaus antikorupcinės programos koordinavimo komisijos posėdžio priimtus sprendimus, viešojoje įstaigoje „Ekoagros“ (toliau – Įstaigos) 2014 m., pasibaigus III ketvirčiui atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas už 2013 m. IV ketvirtį ir 2014 m. I-III ketvirčius.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliekamas „Ekoagros“ direktoriaus 2011 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. V-157 sudaryta korupcijos prevencijos programos stebėsenos ir kontrolės įgyvendinimo koordinavimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta iš 3 asmenų. Komisija vertina Įstaigos ekologiškų ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimo galimą korupcijos pasireiškimo tikimybę, kuri nustatinėjama atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 bei 2011 m. rugsėjo 30 d. Žemės ūkio ministerijos išvadoje dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo pateiktas išvadas ir rekomendacijas. Ekologiškų ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimo veikla atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos 6 straipsnio 3 dalyje numatytą kriterijų Nr. 2 – „pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“ ir priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Korupcijos prevencijos programą sudarė: I – Korupcijos prevencija, II – Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimas bei III – „Ekoagros“ vadovų ir darbuotojų bei „Ekoagros“ pareiškėjų antikorupcinis švietimas. Korupcijos prevencijos tikslas – šalinti teisėkūros ir teisinio reguliavimo trūkumus ir vykdomas pagal priemonių planą korupcijos pasireiškimo tikimybės kontekste suskirstant į 4 (keturias) Įstaigos veiklos sritis: 1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, 2. „Ekoagros“ antikorupcinės programos, jos priemonių plano įgyvendinimo kontrolė, vertinimas, tikslinimas ir atnaujinimas, 3. Darbo instrukcijų, procedūrų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas, 4. Korupcijos prevencija viešųjų pirkimų srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimu siekiama išsiaiškinti galimus korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnius, analizuojami sertifikavimo sritį reglamentuojantys teisės aktai ir Įstaigos vidaus dokumentai. Remiantis išnagrinėtais dokumentais galima teigti, kad sertifikavimo veikla yra pakankamai specifinė, išsamiai reglamentuojama Europos Sąjungos teisės aktais. Išnagrinėjus Įstaigos vidinius dokumentus nustatyta, kad darbo instrukcijose aiški darbuotojų veiksmų atlikimo tvarka, detalizuojami „žingsniai“, numatyta rotacija. Įstaigos organizacinė struktūra leidžia priimti objektyvius sprendimus, nes yra išlaikytas keturių akių principas t. y. sprendimus priima kiti darbuotojai nei tie kurie atlieka patikrinimus ir nurodo tik faktines aplinkybes. Įstaigos struktūra, ryšiai, administracinis pavaldumas numatyti taip, kad suinteresuoti asmenys ar įstaigos negalėtų turėti įtakos paslaugų kokybei.

Įstaigos interneto svetainėje www.ekoagros.lt pateikiama išsami, aktuali, reguliariai atnaujinama, informacija vartotojams ir pareiškėjams apie Įstaigos veiklą, ekologinės gamybos ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimą, pateikiamos dokumentų formos ir kt. Taip pat pateikiama nuoroda apie viešuosius pirkimus. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslas – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą.

„Ekoagros“ vadovų ir darbuotojų bei Įstaigos pareiškėjų antikorupcinio švietimo tikslas – supažindinti Įstaigos vadovus ir darbuotojus su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti juos nesitaikstyti su korupcija, aktyviai su ja kovoti, teikti informaciją visuomenei. Įstaigos interneto svetainėje www.ekoagros.lt pateikiama korupcijos prevencijos programa, vykdomi pokalbiai su atsakingais darbuotojais. Sudaryta galimybė Įstaigos darbuotojams savanoriškais pagrindais dalyvauti komisijos veikloje, skatinti reikšti savo nuomonę bei kelti idėjas. 2013 m. IV ketvirtyje ir 2014 m. I-III ketvirčiuose „Ekoagros“ darbuotojai dalyvavo mokymuose, buvo supažindinami su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus pranešimais „Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas“, „Korupcijos rizika Europoje“, dalyvavo Lietuvos valstybės ir savivaldybių tarnautojų apklausoje apie korupciją Lietuvoje 2014 m. 2014 m. rugpjūčio 21 d. 20 įstaigos darbuotojų dalyvavo 8 akademinį valandų mokymuose „Teisės aktų ar jų projektų (procedūrų) antikorupcinis vertinimas“ ir gavo VŠĮ „Praeventi“ sertifikatus. Nedalyvavę 2014 m. rugpjūčio 21 d. mokymuose darbuotojai su šia informacija buvo supažindinti vėliau „Ekoagros“ vidinių mokymų metu.

2014 m. spalio mėn. buvo įkurta „Pasitikėjimo linija“, kuria anonimiškai informaciją gali teikti visą parą telefonu (8 700) 55006, nes įdiegtas atsakiklis. Sudaryta patogesnė galimybė pranešti

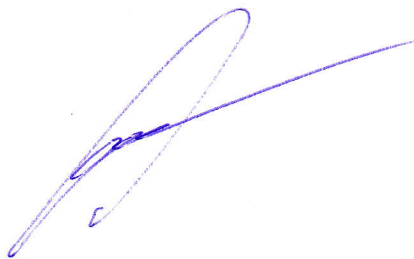
apie vykdančių ekologinę gamybą, galimus piktnaudžiavimo atvejus, „Ekoagros“ darbuotojų galimai neskaidrias veikas ar kitų institucijų atstovų bandymus daryti įtaką.

2013 m. IV ketvirtyje ir 2014 m. I-III ketvirčiuose „Ekoagros“ aktyviai dalyvavo ekologinio ir išskirtinės kokybės sektoriaus duomenų administravimo informacinės sistemos (EIKSDAIS) kūrime. EIKSDAIS valdytojas yra LR žemės ūkio ministerija, o techninę dalį įgyvendina Valstybės įmonė žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo informacijos centras. Klientams ateityje sertifikavimo paslaugos bus pasiekiamos per žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (ŽŪMIS) į kurią bus integruojama (EIKSDAIS). Sistemoje numatyta galimybė pareiškėjams jungtis iš savo prieigos ir pateikti prašymus bei kitus dokumentus. Yra ruošama sistemos dokumentacija atsižvelgiant į Programos priemonėje minimus tikslus. EIKSDAIS taip pat turi sąsajas su kitais registrais, tokiu būdu iš jų surenka dalį informacijos ir užpildo, o pareiškėjui nereikia papildomai jos pateikinti.

Apibendrinimas: atliktos analizės metu nebuvo nustatyta konkrečių korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių, kurie sudarytų galimybę pasireikšti korupcijai, Įstaigai vykdant patikras ir išduodant leidimus ar patvirtinamuosius dokumentus. Į Įstaigą besikreipiantiems asmenims telefonu, žodžiu ar raštu sudarytos patogios galimybės gauti reikiamą informaciją ar pranešti apie vykdančių ekologinę gamybą pareiškėjų galimus pažeidimus. Per 2013 m. IV ketvirtį ir 2014 m. I-III ketvirčius korupcinio pobūdžio veiklos pažeidimų požymių nenustatyta.

Siūlymas: Korupcijos pasireiškimo tikimybę Įstaigos darbe vertinti pagal vidinių ir išorinių teisės aktų pasikeitimus, toliau vykdyti švietėjišką veiklą. Atsižvelgus į VšĮ „Praeventi“ eksperto Gedimino Sakalausko rekomendacijas peržiūrėti „Ekoagros“ 2013-2014 m. korupcijos prevencijos programą ir atnaujinti ją ne rečiau kas dveji metai, o atsižvelgiant į Programos vykdymo ataskaitų, atliktų tyrimų rezultatus, įvykus esminiems „Ekoagros“ struktūriniais ar organizaciniais pokyčiams, po rizikos analizės atlikimo „Ekoagros“ įstaigoje ar kitais atvejais Programa gali būti keičiami anksčiau numatyto termino.

Direktorius

Antanas Makarevičius

Darius Šion, tel. (8 444) 69 165, el. p. darius.sion@ekoagros.lt